

věcí obsahuje řád jednací, který si každá komora v rámci zákona sama zdělá a ministru obchodu předloží. Ministr obchodu může jmenovati komisaře, který má právo býti přítomen valným zasedáním komory, který však nehlasuje.

V. Náklady.

Komora každoročně zdělává rozpočet o nákladech a předkládá jej cestou zemského politického úřadu ministru obchodu k schválení, který má právo jednotlivé položky, nezdají-li se mu býti dosti odůvodněny, škrtnouti. Nemá-li komora dostatečných vlastních příjmů, rozvrhne se nekrytý obnos schváleného rozpočtu dle přímé daně, která se z hornictví, živností a obchodu platí, stejnoměrně na všechny volitele obvodu obchodní komory. Komora má o svých příjmech a vydáních účty vésti a účetní závěrku každoročně ministru obchodu předložit; závěrka řádně opravená se pak uveřejní. Každá komora má pro své úředníky a sluhy utvořit pensijní fond. Dopisování obchodní a živnostenské komory ve věcech úředních jest prosto poštovného; ohledně poplatků kolkových platí o nich to, co o veřejných úřadech.

VI. Rozpuštění komor.

Obchodní a živnostenské komory mohou býti nařízením ministra obchodu rozpuštěny; rovněž mají býti rozpuštěny, když $\frac{2}{3}$ jich skutečných členů buď vystoupí nebo zemře.

Obchodním a živnostenským komorám jako takovým přísluší právo voliti do říšské rady a sněmu své poslance. Do říšské rady volí samy pro sebe neb s městy; tu tvoří skuteční členové komory s voliči městského okresu volebního jeden sbor voličský; členové komory volí však ve zvláštním shromáždění. Při volbách do sněmu zemského tvoří každá komora pro sebe zvláštní sbor voličský.

Komory radní (v řízení trestním).

I. Pojem.

Komora radní jest oddělení sborového soudu první stolice, jakožto soudu trestního, kterému přísluší jednak dohled nad veškerými vyšetřováními a přípravnými vyhledáváními v obvodu dotýčného sborového soudu konanými, jednak vykonávání jistého vlivu ve směru tomto.

II. Organise.

Radní komora usnází se ve shromáždění 3 soudců. Složení komory radní přísluší předsedovi soudu (§ 2 vyk. nař. k tr. ř.). Soudce vyšetřující podává radní komoře o stavu zahájených vyšetřování jednou za měsíc, po případě vyžaduje-li toho důležitost některé věci, i vícekrátě ústně zprávy. Těmto schůzím bývá přítomen též státní zástupce, který má právo činiti návrhy. (§ 94 tr. ř.) Radní komora usnází se v sezeních neveřejných.

III. Pravomoc.

Radní komora může v jednotlivých případech, vyslechnuvši žalobce, přípravné vyhledávání a vyšetřování pro zločin nebo přečin konané vyšetřujícímu soudci odejmouti a na některý okresní soud v obvodu sborového soudu ležící zcela nebo z části přenést. Ona může však každé chvíle tyto úkony zase na sebe převést a jest povinna tak učiniti, žádá-li za to žalobce neb obviněný (§ 12 odst. 2 tr. ř.). Je-li příslušnost několika okresních soudů nalézajících se v obvodu téhož sborového soudu spornou, rozhodne o tom radní komora tohoto soudu (§ 64 tr. ř.). To platí i tehda, byl-li

okresní soudce zamítnut (§ 74 tr. ř.). Vydávání listů zatýkacích přísluší rovněž radní komoře (§ 416 tr. ř.).

Usnesení radní komory jest potřebí:

1. Ve všech případech, ve kterých soudce vyšetřující jest v pochybnostech, má-li k návrhu na zavedení přípravného vyšetřování přistoupiti, či-li nic (§ 92 tr. ř.);

2. činí-li žalobce ve příčině předsevzetí jednotlivých úkonů vyšetřovacích návrhy, které v soudci vyšetřujícím budí pochybnosti, má-li k nim přistoupiti, či-li nic (§ 97 tr. ř.);

3. o návrzích na doplnění přípravného vyšetřování, které během lhůty ku podání spisu obžalovacího stanovené učiněny byly (§ 112 posl. věta tr. řádu);

4. ve příčině zastavení přípravného vyšetřování (§ 109 tr. ř.);

5. k tomu, má-li se učiniti soudu 2. stolice návrh, aby obviněný byl vydán cizímu soudu (§ 59 tr. ř.);

6. o stížnostech na opatření soudce vyšetřujícího během přípravného vyhledávání a vyšetřování neb v řízení po vydání spisu obžalovacího předsevzatá; proti těmto nálezům komory radní jest z pravidla další stížnost vyloučena (§ 114 tr. ř.).

7. Usnesení komory radní jest dále potřebí ku prohlídce papírů, zdráhá-li se majitel jich tuto dovoliti. Radní komora rozhodne, má-li se prohlídka předsevzít, neb mají-li se papíry obviněnému vrátiti. Rovněž otevření obstavených zásylek, není-li tu nebezpečí z prodlení, může se státi jen na základě usnesení komory radní, má-li se tak proti vůli obviněného státi (§ 147 tr. ř.);

8. ve příčině zrušení vazby vyšetřovací, rozchází-li se soudce vyšetřující a státní zástupce ve svých náhledech (§ 126 tr. ř.); má-li býti obviněný pro zameškání jisté lhůty na svobodu propuštěn a je-li vyšetřující soudce ohledně počítání této lhůty v pochybnostech, tu rozhoduje komora radní (§ 14 vyk. nař.);

9. rovněž, když po podání spisu obžalovacího soudce vyšetřující jest v pochybnostech, má-li návrhu státního zástupce na zatčení obviněného směřujícímu místa dáti (§ 208 tr. ř.).

10. Bylo-li oznámení soukromému účastníku státním zástupcem vráceno a soudní stíhání ihned nebo po předsevzetí přípravného vyhledávání odepřeno, má poškozený, prohlásí-li, že se k řízení trestnímu připojuje, právo radní komoře učiniti návrh na zavedení přípravného vyšetřování (§ 48 tr. ř.).

11. Radní komora rozhoduje o tom, zda-li osoby, které v řízení předcházejícím byly slyšeny jako svědci, nebo jichž předvolání ku hlavnímu líčení bylo navrženo, z obhajování jest vyloučiti;

12. jakož i o tom, jsou-li tu důvody, pro které jest obhajce zamítnouti (43 tr. ř.).

13. Radní komora může za souhlasu soudce vyšetřujícího obhajci dovoliti, aby nahlédl do všech spisů, neb některé jich části (§ 45 tr. ř.).

14. Radní komora rozhoduje o tom, má-li býti připuštěn návrh na obnovení trestního řízení (§ 352 tr. ř.).

15. Radní komora usnáší se v řízení proti neposlušným o návrhu žalobcově, že obžalovanému, nedostaví-li se během lhůty jemu určené, má po dobu jeho nepřítomnosti výkon práv občanských býti zakázán (§ 425 tr. ř.).

16. Ohledně hlavního líčení:

a) Má-li předseda za to, že návrhu na předvolání nových svědků nebo znalců (§ 222 tr. ř.), nebo na vyšetřování a vyhledávání nových okolností (§ 324 tr. ř.) místa dáti nelze, rozhodne o tom komora radní.

b) To platí též tenkrát, když předseda ve případech, kde proti spisu obžalovacímu odpor podán nebyl, jest v pochybnosti, má-li všechny svědky a znalce ve spisu obžalovacím jmenované předvolati (§ 225 tr. ř.). Okolnost, že spis obžalovací právní moci nabyt, nebrání soudnímu dvoru, aby připustil důkazy, které radní komora zamítla (nál. ze dne 27. června 1876 č. 1398 sb. č. 116).

c) Prokáže-li obžalovaný, že pro nemoc nebo jinou neodvratitelnou překážku k líčení dostaviti se nemůže, nebo navrhuje-li žalobce neb obžalovaný, aby z jiných závažných důvodů líčení bylo odročeno, rozhodne o tom komora radní.

Kompensace.

I. Právo občanské.

Sejde-li se pohledávka jedné strany s pohledávkou strany druhé jsouce obě pravé, dospělé a stejného druhu nastává, ku žádosti jedné neb druhé strany zrušení vzájemných závazků čili t. zv. kompensace. (§ 1438 a 1439 o. o. z.) Kompensace předpokládá totožnost věřitele i dlužníka. Proto stanoví § 1441 o. o. z., že žalovaný nemůže compensando namítati závazek, který má věřitel vůči osobě třetí a tato opět vůči žalovanému (t. zv. skontrace). O sporných otázkách ve vědě panujících, pokud lze od identity této připustiti výjimky, neustanovuje o. o. z. ničeho, avšak uznává se aspoň to, že může rukojmí namítnouti ku kompensaci vzájemnou pohledávku hlavního dlužníka. Kompensace nastává ipso jure; tak ku př. jsou-li tu dvě zúročitelné pohledávky proti sobě, zrušují se pohledávky úroků, jakmile stanou se dospělými, a nelze pak při námítce kompensace namítati snad promlčení zbytku pohledávky úroků. (Roz. nejv. s. ze dne 10. února 1857 č. 840, sb. »G. U.« č. 291.) Kompensace nemá místa při žalobě na navrácení věcí, které byly svémocně odňaty, vypůjčeny aneb v uschování dány (§ 1440 a 1109 o. o. z.); rovněž nemusí souhlasiti věřitel s kompensací nedospělé dosud pohledávky dlužníkovy. (§ 1439 o. o. z.) (Výjimku obsahuje § 20 konk. ř.) Z důvodů správních pokládá zákon v § 1441 o. o. z. i různé státní pokladny, jakoby náležely různým osobám, a proto je možna kompensace jen tam, kde obě pohledávky stojící proti sobě jsou splatny u téže pokladny. Při postoupených pohledávkách může se namítati vzájemná pohledávka ku kompensaci jen tehdy, když přísluší bezprostředně proti žalobci anebo proti původnímu prvnímu věřiteli (§ 1442 o. o. z.); při postoupených pohledávkách knihovních vyhledává se nad to, aby vzájemná pohledávka cedentovi příslušející byla cesionáři při převzetí pohledávky oznámena. Jenom zdánlivou výjimku ze zásady § 1438 o. o. z. obsahuje čl. 121 obch. z., který ustanovuje, že nemá místa kompensace mezi pohledávkami obchodní společnosti a soukromými pohledávkami dlužníka společnosti proti jednotlivému společníku po dobu trvání společnosti, neboť jmění společnosti jest úplně samostatné. (Stejně zní § 58 zák. ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.)

Dle § 1. zák. ze dne 16. března 1884 č. 35 ř. z. nemá kompensace místa, když vzájemná pohledávka již prvé vznikla nebo postoupena byla, avšak majitel její věděl, že podána byla žádost za vyhlášení konkursu,